

TIGR – trajnostno in inovativno gradbeništvo: razvoj koncepta stavbe

TIGR – Sustainable and Innovative Civil Engineering: The Development of the Building Concept

🕒 2011/2013

UDK:

69:502.131.1 1.03 Kratki znanstveni prispevek

TIP PREDSTAVITVE *TYPE OF PRESENTATION*

raziskovalni projekt, konzorcij/slovenski

DELOVNA SKUPINA *WORKING GROUP*

DS 1. Vodja: prof. mag. Peter Gabrijelčič; člani skupine: doc. dr. Alenka Fikfak, asist. dr. Špela Hudnik, asist. dr. Gregor Čok, dr. Marta Gruev, asist. dr. Nika Grabar, Viktor Žigon

PROJEKTNI PARTNERJI *PROJECT PARTNERS*

Univerza v Ljubljani: Fakulteta za arhitekturo, Fakulteta za strojništvo, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo; Zavod za gradbeništvo Slovenije; Trimo; Primorje; Fragmat; Kemijski inštitut; Helios; TKK Srpence; CBS inštitut; Hidria IMP Klima; Hidria Rotomatika

SPLETNA STRAN *WEB PAGE*

<http://www.zag.si/si/index.php?nav0=home&nav1=novice&id=180>

UVODNIK
EDITORIAL
ČLANEK
ARTICLE
RAZPRAVA
DISCUSSION
RECENZIJA
REVIEW
PROJEKT

PROJECT

DELAVNICA
WORKSHOP
NATEČAJ

COMPETITION

PREDSTAVITEV
PRESENTATION

COBISS *Slovene Co-operative Online Bibliographic System and Services*

GABRIJELČIČ, Peter, FIKFAK, Alenka, ČOK, Gregor, HUDNIK, Špela, GRUEV, Marta, GRABAR, Nika, ŽIGON, Viktor. Razvoj koncepta stavbe, I. del : raziskave in analize arhitekturnih tipologij in urbanističnih vzorcev : končno poročilo 1. faze RRP1 v projektu TIGR. Ljubljana: Fakulteta za arhitekturo: Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo: Fakulteta za strojništvo, 2011. 257 str., ilustr. [COBISS.SI-ID 2765188]

AVTORJA PRISPEVKA *MATERIALS PREPARED BY*

asist. dr. Gregor Čok, doc. dr. Alenka Fikfak

VSEBINA

Eno temeljnih vprašanj, ki ga izpostavlja trajnostno gradbeništvo, je odnos in povezava med človekom in stavbo ter širšim grajenim okoljem. Le ob zavedanju o vsestranskih vplivih – človek/tehnologija/grajeno okolje/narava, z dobrim poznavanjem vseh dejavnikov in aktivnim delovanjem je mogoče graditi kakovostno bivalno okolje ter obenem upoštevati načela trajnostnega razvoja. Zato iskanje koncepta stavbe zahteva integralno obravnavo sistema stavbe, njenih interakcij z okoljem in uporabnikom. Ta izhodišča, ki so uravnoteženje zdravstvenih, okoljskih, socialnih, kulturoloških in ekonomskih vplivov, vodijo v razvoj trajnostnega koncepta stavbe.

V skladu s trajnostno gradnjo problematika naslavlja številna vprašanja, od umestitve in navezave stavbe v ožji in širši prostor, funkcionalne zasnove, konstrukcijske zasnove, uporabe materialov, učinkovite rabe energije in vode, do drugih spremljajočih tehnologij, vključno z integracijo elementov za izkoriščanje obnovljivih virov energije. Pri tem je treba upoštevati načine gradnje, vrste gradnje, trajnost materialov in sistemov v povezavi z življenjsko dobo stavbe in njenih elementov ter vpliv na okolje v njihovem življenjskem krogu.

Glede na velik delež in kakovost obstoječega stavbnega fonda mora koncept stavbe naslavljalati novogradnje in obstoječe stavbe oziroma njihove prenove. Potreba po razvoju koncepta stavbe izhaja tudi iz nujnosti prilaganja na podnebne spremembe in spremljajoče pojave ter probleme, povezane z njimi.

Uvod – Raziskovalni projekt je namenjen oblikovanju izhodišč in usmeritev za načrtovanje stavb v prihodnosti. V okviru trajnostnega razvoja se v sedanjih praksi preveč poudarja zgolj vidik energetske učinkovitosti, ki temelji na splošni racionalizaciji vseh področij planiranja in načrtovanja, zapostavljena pa ostajajo številna dejstva, ki tudi sooblikujejo prostor in stavbe kot celovit materialni, družbeni in ekonomski unikum.

Metoda – Raziskava temelji na predpostavki, da so v okviru trajnostnega razvoja pomembni tudi drugi, ne zgolj racionalistični vidiki in izhodišča za načrtovanje stavb v smislu njihove uporabnosti (funkcionalnosti), oblikovanja (celostna podoba), projektiranja (konstrukcije in materiali) in umestitve v prostoru (urbanizem). Ugotavljamo, da se morajo stavbe predvsem odzivati na aktualne in predvidene zahteve tako glede energetske učinkovitosti kot tudi glede sodobnih zakonitosti dela in bivanja, zdravja, etike in estetike, ekonomske izvedljivosti, materialov in tehnologij, podnebnih sprememb in podobno. V raziskavi so bile uporabljene deskriptivne in primerjalne analize, ankete in izdelava aplikativnih projektov.

Raziskava – Projekt je razdeljen v tri vsebinske sklope, in sicer:

- 1. faza: analiza izhodišč in opredelitev načel trajnostnega razvoja (na podlagi analize stanja v nacionalnem prostoru, obstoječih raziskav in tujih primerov dobre prakse),

KC TIGR - TRAJNOSTNO IN INOVATIVNO GRADBENIŠTVO DS 1: RAZVOJ KONCEPTA STAVBE

RAZVOJ KONCEPTA STAVBE: stavbe prihodnosti

odzivna arhitektura

odziva se na:

- 1. Sodobne in bodoče trende dela, bivanja ipd.**
- 2. Sodobne in bodoče oblikovne trende**
- 3. Sodobne in bodoče materiale, tehnologije, ekološke standarde itd.**
- 4. Sodobne in bodoče normative glede energetske učinkovitosti stavb**
- 5. Sodobne in bodoče normative glede klimatskih sprememb**

Slika 1: Razvoj koncepta stavbe.

- 2. faza: izdelava aplikativnih projektov, pri katerih so upoštevana načela trajnostnega razvoja (preveritev predlaganih načel planiranja in načrtovanja), in
- 3. faza: opredelitve izhodišč in usmeritev za planiranje, načrtovanje, industrijo in zakonodajo.

Zaključek – Planiranje in načrtovanje stavb bosta v prihodnje vedno bolj odvisna od širokega spektra dejavnikov, ki bodo zaznamovali njihovo podobo, materialnost in prostorsko umestitev. V tem smislu je v proces načrtovanja treba uvajati inovativne pristope in opredeliti hierarhijo izhodišč, v kateri je treba ponovno postaviti v ospredje uporabnika in okolje.

ABSTRACT

The aim of the research project is the design of starting points and directions for future planning of buildings. In relation to sustainable development, the aspect of energy efficiency has been overemphasised today; it is based on a general rationalisation of all types of planning, while many factors that contribute to spatial design and design of buildings – as a comprehensive material, social and economic whole – remain neglected.